



# DZIENNIK URZĘDOWY

## WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

---

Lublin, dnia 21 lutego 2023 r.

Poz. 1276



WOJEWODA LUBELSKI

### ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN-II.4131.73.2023

z dnia 20 lutego 2023 r.

**stwierdzające nieważność uchwały Nr XLV/221/2023 Rady Gminy Jeziorzany z dnia 27 stycznia 2023 r. w sprawie zmiany uchwały Rady Gminy Jeziorzany Nr IV/18/2018 Rady Gminy Jeziorzany z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do nieodpłatnego przyznania pomocy w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia udzielane w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, w części obejmującej jej § 1 pkt 1 w brzmieniu: „albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych”.**

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40)

#### **stwierdzam nieważność**

uchwały Nr XLV/221/2023 Rady Gminy Jeziorzany z dnia 27 stycznia 2023 r. w sprawie zmiany uchwały Rady Gminy Jeziorzany Nr IV/18/2018 Rady Gminy Jeziorzany z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do nieodpłatnego przyznania pomocy w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia udzielane w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, w części obejmującej jej § 1 pkt 1 w brzmieniu: „albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych”.

#### **Uzasadnienie**

Uchwała Nr XLV/221/2023 Rady Gminy Jeziorzany została doręczona organowi nadzoru w dniu 7 lutego 2023 r.

Przedmiotową uchwałą Rada Gminy Jeziorzany dokonała zmian w uchwale Nr IV/18/2018 Rady Gminy Jeziorzany z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do nieodpłatnego przyznania pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia udzielane w ramach programu wieloletniego "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023 (Dz. Urz. Woj. Lub. z 2019 r., poz. 605).

W podstawie prawnej uchwały powołano m. in. art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.).

Zgodnie z tym przepisem, rada gminy, w drodze uchwały, może podwyższyć kwoty, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 uprawniające do zasiłków okresowego i celowego.

W § 1 pkt 1 uchwały Nr XLV/221/2023 Rada Gminy nadała nowe brzmienie § 1 uchwały zmienianej, zgodnie z którym, podwyższa się do 200% kwoty kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, dla celów przyznawania pomocy w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności *albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych*, w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, przyjętego uchwałą Rady Ministrów Nr 140 z dnia 15 października 2018 r., zmienioną uchwałą Rady Ministrów Nr 264 z dnia 28 grudnia 2022 r.

W ocenie organu nadzoru, powyższa regulacja w zakresie słów: „*albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych*” nie mieści się w granicach upoważnienia przyznanego Radzie w art. 8 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej.

Z treści powołanego przepisu wynika jednoznacznie, że Rada jest upoważniona do podwyższenia kwot kryterium dochodowego, ustalonych w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 tej ustawy, uprawniających do wymienionych świadczeń pomocy społecznej tj. zasiłku okresowego i zasiłku stałego. Zatem brak jest podstaw prawnych do przyjęcia, iż art. 8 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej może stanowić podstawę prawną do podwyższenia kwot kryterium dochodowego dla udzielenia pomocy w innych formach, niż określone jednoznacznie w tym przepisie formy świadczeń pieniężnych, w szczególności do świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Przyjęty przez Radę Ministrów wieloletni rządowy program "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023, jak wskazuje rozdział III tego programu, przewiduje wsparcie finansowe gmin ze środków przekazanych w ramach Programu osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej oraz spełniającym kryterium dochodowe w wysokości 200% kryterium, o którym mowa w art. 8 ww. ustawy.

Ze środków przekazanych gminom z Programu udziela się wsparcia dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły ponadgimnazjalnej osobom starszym, chorym lub niepełnosprawnym - w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Z postanowień Programu wynika, że formy wsparcia finansowane w ramach programu można podzielić na świadczenia pieniężne (na zakup posiłku lub żywności) oraz świadczenia niepieniężne (posiłek, świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych).

Przepisy ustawy o pomocy społecznej, określające rodzaje świadczeń z pomocy społecznej, także rozróżniają świadczenia pieniężne i świadczenia niepieniężne (art. 36 ustawy).

Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy, prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, co do zasady przysługuje osobom i rodzinom, których dochód nie przekracza kwot określonych w pkt 1-3 tego przepisu.

Jak już wspomniano, z przepisu art. 8 ust. 2 ustawy wynika zaś, że rada gminy, w drodze uchwały, może podwyższyć kwoty, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 uprawniające do zasiłków okresowego i celowego.

Zasiłek celowy, zgodnie z art. 39 ust. 1 i 2 ww. ustawy, może być przyznany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

Nie ulega wątpliwości, że na gruncie przepisów ustawy o pomocy społecznej dopuszczalne jest, w drodze uchwały rady gminy, podwyższenie kwot, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2, dla udzielania wsparcia w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności (zasiłku celowego).

Delegacja ustawowa dla rady gminy, określona w ww. przepisie art. 8 ust.2 ustawy o pomocy społecznej, nie zawiera natomiast upoważnienia do podwyższenia określonego ustawą kryterium dochodowego dla uzyskania świadczeń niepieniężnych, w tym niepieniężnych form wsparcia finansowanych w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”, a mianowicie posiłku oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Uchwała Nr XLV/221/2023 Rady Gminy Jeziorzany jest aktem prawa miejscowego, co oznacza, że organ stanowiący musi ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu.

Odstąpienie od tej zasady narusza związek formalny i materialny pomiędzy aktem wykonawczym, a ustawą, co z reguły stanowi istotne naruszenie prawa.

W świetle powyższego, regulacja zawarta w § 1 pkt 1 przedmiotowej uchwały w brzmieniu: „*albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych*” nie znajduje uzasadnienia w powszechnie obowiązujących przepisach prawa i w sposób istotny narusza przepis art. 8 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej.

Wskazana wada prawna była już przedmiotem rozstrzygnięcia nadzorczego z dnia 5 lutego 2019 r. (znak: PN-II.4131.98.2019), stwierdzającego nieważność uchwały Nr IV/18/2018 Rady Gminy Jeziorzany z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do nieodpłatnego przyznania pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia udzielane w ramach programu wieloletniego "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023, w części obejmującej tytuł uchwały w brzmieniu: "posiłku" po słowach "w formie" i § 1 uchwały w brzmieniu: "posiłku" po słowach "w formie".

W tym stanie rzeczy stwierdzenie nieważności uchwały Nr XLV/221/2023, we wskazanym zakresie, jest uzasadnione.

**Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, złożona za moim pośrednictwem, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.**

WOJEWODA LUBELSKI

**Lech Sprawka**

Otrzymują:

- 1) Wójt Gminy Jeziorzany,
- 2) Przewodniczący Rady Gminy Jeziorzany.